Awti Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie

Werkprogramma 2027

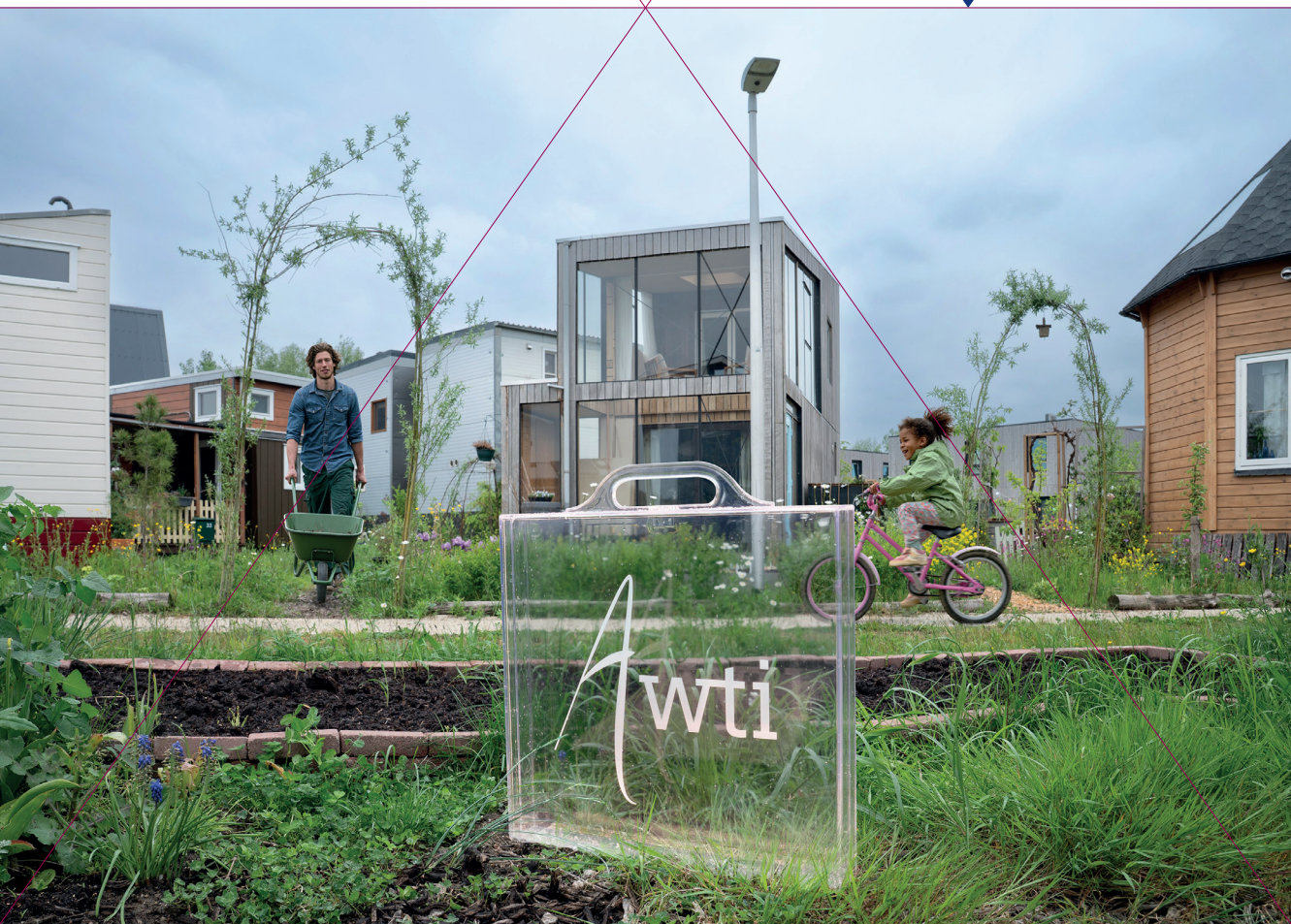

AWTI Werkprogramma 2027

september 2026

Inhoud

Voorwoord **3**

1 Over de AWTI **5**
Advisering door de raad 5
De werkwijze van de raad 6
Karakterisering van het werkveld van de AWTI 7
Strategie van de AWTI 2026-2030 9
Over het werkprogramma 10

2 Geplande adviezen voor 2027 **11**
Toekomstbestendig onderzoekstalent 11
Toekomstbestendige infrastructuur voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie 13
Doorbreken van de innovatieparadox 15

Voorwoord

Brede welvaart zoals goede zorg, een leefbaar klimaat, schoon water, voedselzekerheid, fysieke én digitale veiligheid, kansengelijkheid, een betaalbare plek om te wonen, energie voor iedereen, voldoende bereikbaarheid, werkgelegenheid en een concurrerende industrie: Nederland staat net als de rest van de wereld voor grote economische en maatschappelijke uitdagingen.

Wetenschappelijke kennis is nodig om de uitdagingen te doorgronden en om nieuwe paden voor de samenleving en economie te verkennen en toe te passen. Onderzoek en innovatie zijn noodzakelijk om oplossingen aan te dragen, maar ook om meer autonomie en soevereiniteit te realiseren in technologieën en sectoren die van strategisch belang zijn voor de weerbaarheid in turbulente geopolitieke tijden.

Tegelijkertijd ervaren we als gevolg van alle ontwikkelingen steeds meer schaarste. Niet alleen overheidsbudgetten, maar ook het aanbod van arbeid, energie, grondstoffen, ruimte en investeringskapitaal zijn beperkt. Dit heeft gevolgen voor de mogelijkheden die we hebben om alle maatschappelijke uitdagingen te adresseren en om wetenschap, technologie en innovatie daarvoor in te zetten.

De Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) heeft ervoor gekozen om zijn adviezen voor 2027 te focussen op efficiëntie: hoe kunnen wetenschap, technologie en innovatie krachtig bijdragen aan een weerbare, duurzame en welvarende samenleving en economie, gegeven de schaarse factoren zoals energie, biodiversiteit, arbeid en ruimte en het belang van soevereiniteit in Europa en Nederland? Hoe kunnen wetenschap, technologie en innovatie inspelen op de toenemende behoefte aan meer snelheid en flexibiliteit van kennisontwikkeling en innovatie die ook geïmplementeerd en opgeschaald kan worden? In het werkprogramma adresseert de AWTI deze vragen met drie adviezen op drie specifieke onderwerpen.

Voor een weerbare en toekomstbestendige samenleving en economie moeten Nederland en Europa strategischer omgaan met onderzoekstalent. Wat moet Nederland doen om op efficiënte wijze binnenlands en buitenlands onderzoekstalent aan te trekken, te behouden en te ontwikkelen? Dat is het eerste adviesonderwerp voor 2027. Het tweede adviesonderwerp adresseert de toegang tot hoogwaardige publiek gefinancierde onderzoeksinfrastructuur als een cruciale voorwaarde voor excellent onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe technologieën en toepassingen. Wat is nodig voor een infrastructuur die optimaal ingezet kan worden? Nederland heeft een sterke positie in de wetenschap. Tegelijkertijd kan deze wetenschappelijke kennis nog beter een toepassing vinden in de economie en samenleving. De huidige maatschappelijke uitdagingen, geopolitieke spanningen en druk op ons concurrentievermogen maken die opgave extra

urgent. Wat is nodig om de innovatieparadox in Nederland te beslechten? Dat is het thema van het derde advies.

De AWTI wil met deze onderwerpen in het werkprogramma 2027 heldere beleidsperspectieven bieden waarmee de regering en het parlement het beleid voor wetenschap, technologie en innovatie kunnen versterken en, waar nodig, veranderen. Op deze manier draagt de AWTI bij aan een sterk wetenschaps- en innovatiesysteem dat het fundament vormt van een weerbare samenleving en economie.

De raad bedankt raadsadviseurs en vele externe gesprekspartners voor de kennisoverdracht, inspiratie en vraagarticulatie op basis waarvan we tot dit werkprogramma zijn gekomen. De raad verheugt zich erop de nieuwe adviestrajecten in 2027 tot uitvoering te brengen en zet onderweg graag de contacten voort die voor ons waardevol zijn om tot scherpe en relevante advisering te komen.

Mirjam van Praag
Voorzitter

Annelieke van der Giessen
Secretaris-directeur

1

Over de AWTI

De Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) is de onafhankelijke strategische adviesraad voor regering en parlement op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie. De raad levert gevraagd en op eigen initiatief concrete en relevante adviezen die beleidsperspectieven bieden waarmee regering en parlement het beleid voor wetenschap, technologie en innovatie kunnen versterken en, waar nodig, veranderen.

De AWTI doet dit vanuit de overtuiging dat wetenschap, technologie en innovatie essentieel zijn voor een toekomstbestendige en weerbare samenleving en economie. Met zijn adviezen draagt de AWTI bij aan het versterken van het innoverend vermogen van mensen, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties die gezamenlijk werken aan een florerend Nederland.

De raad bestaat uit tien deskundigen die allen ruime ervaring hebben in het bedrijfsleven, de wetenschap en/of bij maatschappelijke organisaties. De raad beschikt daardoor over een brede kennis- en expertisebasis en staat in verbinding met een breed netwerk binnen het bedrijfsleven, innovatieve organisaties en onderzoeks- en kennisinstellingen. Zij zijn op persoonlijke titel lid van de AWTI. De raad wordt ondersteund door een bureau.

Advisering door de raad

De AWTI adviseert vanuit een onafhankelijke positie ten opzichte van politiek, beleid en belanghebbende partijen in het veld. Zijn adviezen komen tot stand op basis van gedegen analyse van wetenschappelijke kennis en andere kennisbronnen, data-analyse en met brede consultatie van betrokken partijen. Daarbij denkt en redeneert de raad zoveel mogelijk over de grenzen van disciplines en werkvelden heen. Bovendien zoekt de raad nadrukkelijk de verbinding op met politiek, beleid en relevante spelers in het veld om zo goed geïnformeerd over de praktijk te adviseren op relevante terreinen. Daarmee zorgt de raad ook voor betere doorwerking van zijn advisering in het beleid van de regering en in de politieke en maatschappelijke dialogen op korte en lange termijn.

De raad focust nadrukkelijk op hoe wetenschap, technologie en innovatie kunnen bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken ten behoeve van maatschappelijke en economische waardecreatie. Hij beschouwt daarbij wetenschap, technologie en innovatie als een samenhangend systeem. De raad heeft daarbij oog voor de dynamiek binnen de wetenschap, technologie en innovatie afzonderlijk en als geheel.

Omdat wetenschap, technologie en innovatie ook wereldwijd verbonden zijn en in het buitenland uiteraard veel gebeurt op deze gebieden, kijkt de AWTI niet alleen naar

Nederland. In zijn advisering verkent de raad wat Nederland van het buitenland kan leren, hoe Nederland zich in het internationale systeem positioneert of hoe internationale samenwerking het beleid in Nederland kan verrijken.

De werkwijze van de raad

De AWTI publiceert meerdere keren per jaar schriftelijk advies voor de regering en/of het parlement. Dit zijn gevraagde en ongevraagde adviezen. Gevraagde adviezen zijn vaak op verzoek van de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Economische Zaken en Klimaat (EZK), maar ook andere ministers en de Eerste en Tweede Kamer vragen de AWTI om advies. Daarnaast kan de AWTI zelf besluiten om een advies op te stellen, bijvoorbeeld omdat hij een zorgwekkende of juist kansrijke ontwikkeling signaleert. In zijn jaarlijks werkprogramma maakt de AWTI bekend over welke onderwerpen het komende jaar adviezen worden opgesteld.

De geplande adviezen starten met een beschrijving in het werkprogramma. Een projectteam van raadsleden en raadsadviseurs gaat aan de slag met het onderwerp. De raad spreekt vervolgens meerdere keren over een advies tijdens zijn maandelijkse raadsvergadering. Bij vaststelling moet de gehele raad akkoord gaan met het integrale advies. In het adviestraject betrekt de raad een diverse groep stakeholders om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het onderwerp. Ook laat de AWTI regelmatig een kwalitatieve of kwantitatieve achtergrondstudie uitvoeren of organiseert hij discussiebijeenkomsten en ontwerpsessies over het onderwerp. Op deze manier zoekt de AWTI de interactie en input van beleidsmakers, politici, deskundigen en andere mensen die in de dagelijks praktijk betrokken zijn bij het onderwerp. Ook de adviesvrager wordt actief betrokken om tot een heldere adviesvraag te komen. De raad probeert vernieuwend te zijn in zijn werkwijze om steeds waarde toe te blijven voegen.

Het advies wordt openbaar op het moment dat de raad het advies aan de minister(s) of het parlement aanbiedt. Het advies komt beschikbaar via de website van de AWTI. Bij de lancering van het advies organiseert de raad vaak één of meerdere bijeenkomsten om het advies onder de aandacht te brengen en met stakeholders in gesprek te gaan over het advies en de benodigde vervolgacties. Het kabinet reageert op het advies via een brief aan de Tweede Kamer.

Naast de grotere geplande adviezen verschaft de raad advies op basis van zijn jarenlang opgebouwde kennis en ervaring aan de regering of het parlement via briefadviezen op actuele onderwerpen en via notities en *factsheets*. De raadsleden dragen regelmatig bij aan paneldiscussies en andere inhoudelijke bijeenkomsten. Ook publiceren ze bijdragen in landelijke dagbladen en vakbladen. Via symposia en andere (online) bijeenkomsten informeert en inspireert de raad het bredere netwerk en de samenleving. Daarbij brengt

de raad nieuwe en bestaande adviezen onder de aandacht en combineert ook meerdere adviezen voor een krachtige boodschap. Ook werkt de raad op projectbasis samen met andere adviesraden aan gezamenlijke producten en is er regelmatig contact met vergelijkbare organisaties uit andere landen.

Karakterisering van het werkveld van de AWTI

Economische vooruitgang, goede zorg, een leefbaar klimaat, schoon water, voedselzekerheid, fysieke én digitale veiligheid, kansengelijkheid, een betaalbare plek om te wonen, energie voor iedereen en voldoende bereikbaarheid: Nederland staat net als de rest van de wereld voor grote economische en maatschappelijke uitdagingen. Wetenschap, technologie en innovatie zijn onmisbaar bij het begrip en de aanpak daarvan.

We leven bovendien in een wereld die steeds sneller verandert. Nieuwe kennis en inzichten komen in grote hoeveelheden op ons af en op basis van al die informatie moeten we steeds vaker en sneller ingrijpende beslissingen nemen in grote transities. Nieuwe regels, samenwerkingsvormen, werkwijzen en technologie kunnen een doorbraak betekenen bij het oplossen van complexe vraagstukken. Een goed functionerend systeem om nieuwe kennis te ontwikkelen en toe te passen is daarom belangrijker dan ooit. Hoe kunnen we daarin keuzes maken en optimaal profiteren van de kansen die al die ontwikkelingen ook bieden?

De AWTI ziet vier uitgangspunten die essentieel zijn voor het versterken van het innoverend vermogen van mensen, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Toekomstbestendigheid

Maatschappelijke uitdagingen worden complexer. De geopolitieke verhoudingen verschuiven drastisch. Technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en hebben een grote, vaak onvoorziene impact op mensen. Het systeem van wetenschap, technologie en innovatie moet daarom zo tegelijk weerbaar én wendbaar zijn, om klaar te zijn voor die uitdagende toekomst.

Hoe zorgen we dat het systeem van wetenschap, technologie en innovatie schokken kan opvangen bijvoorbeeld in financiering, menskracht of voorraden? Hoe zorgen we dat we snel en accuraat op een nieuwe onbekende acute dreiging kunnen reageren, zoals een pandemie of oorlog? Wat is de impact van innovaties dan weer op dit systeem en welke kansen zijn er dan? Wat is dan een goede inrichting van het systeem en beleid voor wetenschap, technologie en innovatie zodat het vanuit een sterk fundament toekomstbestendig kan zijn en de kansen kan benutten?

Internationale samenwerking

Nederland is een internationaal sterk kennisland met een hoge internationale waardering voor onze kennis, infrastructuur en talent. Hoe zorgen we dat de Nederlandse wetenschap, technologie en innovatie concurrerend en leidend kunnen zijn op wereldniveau? Internationale samenwerking is nodig en Nederland heeft daarvoor goede papieren, maar internationalisering maakt Nederland ook kwetsbaar voor ontwikkelingen op het wereldtoneel. De vraag met *wie* wordt samenwerkt wordt steeds belangrijker. Wat maakt ons een aantrekkelijke partner om mee samen te werken? Wat zijn de waarden op basis waarvan we samenwerken en welke richtlijnen moeten we daarbij hanteren?

De kracht van ecosystemen

Nederland heeft een zeer divers kennis- en innovatielandschap met een traditie van samenwerking en dwarsverbanden. Fundamenteel én toepassingsgericht onderzoek, denkers én doeners, onderzoekers én ondernemers, incrementele én disruptieve innovatie, empirische én ontwerpende aanpakken, academische én burgerwetenschappers. Dit draagt allemaal bij aan innovatie-ecosystemen die bouwen op de kracht van de gehele Nederlandse economie en samenleving.

Tegelijkertijd is het een grote uitdaging om excellente nieuwe kennis daadwerkelijk toe te passen in de samenleving en economie. Hoe kunnen samenwerkingen tussen verschillende partijen het beste functioneren en hoe creëren we waardevolle kennis- en innovatie-ecosystemen? Hoe kunnen we de innovatie-ecosystemen versterken zodat kennis sneller en gemakkelijker omgezet wordt naar toepassingen met economische en maatschappelijke waarde? Hoe kunnen we uitvindingen sneller opschalen en startups beter helpen doorgroeien? Hoe zorgen we er dan voor dat het potentieel van de samenleving optimaal wordt gebruikt? Kunnen alle relevante partijen aansluiten en meekomen in het Nederlandse beleid op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie?

Integrale aanpak van innovatie

Innovatie wordt vaak geassocieerd met technologische ontwikkelingen. Hoe belangrijk die ook zijn, het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en het creëren van economische en maatschappelijke waarde kan niet uitsluitend met technologie. Bovendien kan technologie zelfs nieuwe maatschappelijke vraagstukken veroorzaken.

Om daadwerkelijk iets te veranderen, zijn er institutionele, organisatorische en procesinnovaties nodig. We moeten aandacht hebben voor sociale, economische, ethische, juridische, culturele én technologische kanten. Het onderzoek naar deze aspecten van innovatie is in Nederland van wereldklasse, maar kan steviger verankerd worden in de innovatiepraktijk.

Wat vraagt zo’n integrale benadering van alle relevante partijen? Hoe kan een integrale aanpak in de praktijk georganiseerd worden? En hoe kan het beleid hierop ingericht worden?

Strategie van de AWTI 2026-2030

De AWTI wil de komende jaren meer impact maken met zijn advisering op het terrein van wetenschap, technologie en innovatie. De raad vindt het noodzakelijk om op strategische wijze keuzes te maken om met de beperkt beschikbare middelen zoveel mogelijk invloed uit te oefenen op beleid van de Rijksoverheid voor wetenschap, technologie en innovatie.

Om meer impact te bereiken werkt de raad in de periode 2026-2030 aan vier strategische ambities.

In de eerste plaats scherpt de AWTI de communicatie over zijn rol en onderscheidend vermogen aan, zodat duidelijk is waar de raad voor staat, welk type adviesvragen thuishoren bij de AWTI, hoe de raad tot advisering komt en wat hem uniek maakt. Dit vergemakkelijkt het maken van keuzes en het aangaan van samenwerkingen, en versterkt de zichtbaarheid en impact van de adviezen.

In de tweede plaats formuleert de AWTI adviezen die duidelijkheid bieden over het handelingsperspectief: wie moet wat en hoe doen? Op die manier koppelt de raad een advies aan besluitvorming en implementatie. Daarmee worden adviezen beter toepasbaar voor beleidsmakers en andere stakeholders. Stakeholders voelen zich dan aangesproken en worden aangespoord tot handelen.

In de derde plaats betrekt de AWTI in zijn advisering structureel meer en diverse stakeholders, waaronder ondernemers, bedrijven, onderzoekers, kennisinstellingen, (nationale en decentrale) overheden, uitvoeringsorganisaties, maatschappelijke organisaties en internationale spelers. Dit zorgt voor bredere perspectieven, biedt nieuwe oplossingsrichtingen, leidt tot meer verbinding met vragen die leven in de economie en samenleving, helpt bij een betere aansluiting op de praktijk en zorgt voor meer draagvlak en een betere landing van de adviezen. Op deze manier kan de maatschappelijke waarde van de AWTI-adviezen vergroot worden.

In de vierde plaats koppelt de AWTI wetenschap, technologie en innovatie expliciet aan relevante en concrete maatschappelijke vraagstukken die spelen op verschillende domeinen zoals zorg, klimaat, mobiliteit, wonen, infrastructuur, energie en kansengelijkheid. Door in adviezen wetenschap, technologie en innovatie nadrukkelijker te verbinden aan relevante maatschappelijke vraagstukken creëert de raad meer maatschappelijke waarde met zijn advisering. Bovendien helpt de verbinding om adviezen concreter te maken.

De AWTI zal in de periode 2026-2030 met veel energie en enthousiasme verder vorm geven aan deze vier strategische ambities.

Over het werkprogramma

Jaarlijks stelt de AWTI een werkprogramma op met daarin de onderwerpen waarover de raad voornemens is om in het daaropvolgende kalenderjaar advies uit te brengen. Het werkprogramma wordt vastgesteld door de minister van OCW en mede namens de minister van EZK op Prinsjesdag verzonden aan de Eerste en Tweede Kamer.

Het werkprogramma 2027 presenteert drie voorgenomen adviezen. De raad heeft ervoor gekozen om deze in 2027 te focussen op efficiëntie: hoe kunnen wetenschap, technologie en innovatie krachtig bijdragen aan een weerbare, duurzame en welvarende samenleving en economie, gegeven de schaarse factoren zoals energie, biodiversiteit, arbeid en ruimte en het belang van soevereiniteit in Europa en Nederland? Hoe kunnen wetenschap, technologie en innovatie inspelen op de toenemende behoefte aan meer snelheid en flexibiliteit van kennisontwikkeling en innovatie die ook geïmplementeerd en opgeschaald kan worden? In het werkprogramma adresseert de AWTI deze vragen met drie adviezen op drie specifieke onderwerpen: toekomstbestendig onderzoekstalent, toekomstbestendige infrastructuur voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, en het doorbreken van de innovatieparadox. De adviesonderwerpen voor 2027 worden in hoofdstuk 2 beschreven.

De onderwerpen komen voort uit veelvuldige gesprekken die de voorzitter samen met raadsadviseurs in het voorjaar van 2026 met diverse organisaties binnen de overheid en met andere relevante partijen heeft gevoerd over welke vraagstukken er leven op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie. Daarnaast heeft de raad online een oproep gedaan aan betrokkenen om potentiële onderwerpen in te brengen. Door het aantal geplande adviezen tot drie te beperken laat de raad ruimte om urgente vragen van de regering of het parlement te kunnen beantwoorden.

In de keuze voor de onderwerpen op het werkprogramma maakt de raad een aantal afwegingen: past het onderwerp bij de missie en visie van de raad, draagt het onderwerp bij aan de realisatie van de strategische ambities van de AWTI, wat is de maatschappelijke urgentie van het onderwerp, zijn er aanknopingspunten voor beleid en handelingsopties te voorzien, wat is de strategische relevantie van het onderwerp en is er ruimte voor een vernieuwend dan wel complementair AWTI-perspectief?

2

Geplande adviezen voor 2027

Toekomstbestendig onderzoekstalent

- Adviesvraag: Wat moet Nederland doen om onderzoekstalent aan te trekken, te ontwikkelen en te behouden zodat dit aansluit bij weerbare, wendbare en toekomstbestendige kennis- en innovatie-ecosystemen?

Voor de grote maatschappelijke uitdagingen op bijvoorbeeld het gebied van klimaat, energie, duurzaamheid, zorg en voedsel hebben we veel kennis, innovatieve oplossingen, systeemdoorbraken en kunde nodig. Hoe goed we daarin slagen, hangt ook af van talent. Er zijn talentvolle vakmensen nodig in de sectoren waarin de uitdagingen het grootst zijn, maar voor nieuwe ideeën, baanbrekend onderzoek en innovaties is er ook wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoekstalent nodig.

Het kabinet Jetten wil maatschappelijke uitdagingen aanpakken ten behoeve van brede welvaart en weerbaarheid en heeft in maart 2026 zes taskforces opgericht op terreinen waar snel doorbraken moeten komen. Een van de taskforces gaat over toekomstige welvaart en vestigingsklimaat en deze taskforce heeft recent een talentstrategie gepresenteerd. Hoewel wetenschappelijk toptalent in de opdrachtbrief expliciet werd benoemd, richt de talentstrategie zich voornamelijk op de krapte op de arbeidsmarkt en het ontwikkelen, aantrekken en behouden van talent voor de arbeidsmarkt. Onderzoekstalent komt daarbij niet aan bod, ondanks de relevantie voor de doelen van het kabinet.

Voor een weerbare en toekomstbestendige samenleving en economie moet Nederland gericht investeren in onderzoek en innovatie om strategisch relevante posities op te bouwen en te benutten en om ons door de maatschappelijke transities te loodsen. De geopolitieke context, maar ook de schaarste aan publieke middelen, aan ruimte en de demografische ontwikkelen, dwingen Nederland en Europa om ook strategischer om te gaan met onderzoekstalent. Welk onderzoekstalent hebben we nodig? Hoe kan Nederland aantrekkelijk zijn voor talent op een wereldwijde markt voor onderzoekstalent? Welke invloed heeft het programma Erkennen en Waarderen op de positie van Nederland in die wereldwijde markt? En wat is er nodig om onderzoekstalent te ontwikkelen en behouden zodat het past bij de behoefte aan meer snelheid en flexibiliteit van kennisontwikkeling?

Toekomstbestendige infrastructuur voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie

► Adviesvraag: Wat is nodig voor toekomstbestendige infrastructuur voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie?

Toegang tot hoogwaardige (deels) publiek gefinancierde infrastructuur is een cruciale voorwaarde voor wetenschappelijk onderzoek, toepassingsgericht onderzoek, beleidsondersteunend onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe technologieën. Infrastructuur omvat bijvoorbeeld gespecialiseerde apparaten en instrumenten, zoals telescopen, maar ook computernetwerken of supercomputers, laboratoria, archieven en datacollecties, zoals data- of monsterverzamelingen, of onderzoekssoftware. Deze infrastructuur trekt toptalent aan, omdat de infrastructuur hen in staat stelt om grensverleggend onderzoek te doen en sneller tot doorbraken te komen. Daarnaast versterkt de infrastructuur de opleidingsmodelijkheden van nieuwe generaties onderzoekers, ingenieurs en technici. De infrastructuur kan bovendien een impuls aan de lokale economie geven, omdat bedrijven profiteren van samenwerking met deze faciliteiten en er innovatiehubs rondom deze infrastructuur kunnen ontstaan.

Gezien de impact van de infrastructuur is het van belang dat Nederland als geheel de beschikking heeft over een breed palet aan infrastructuur op nationaal, regionaal, lokaal en Europees niveau. Sluit dit palet aan op de nieuwe technologische ontwikkelingen en de behoeften van Nederlandse onderzoekers, bedrijfsleven en samenleving en draagt het bij aan een onderscheidende internationale positie van Nederland? Wat is dan een adequate organisatie van de infrastructuur en welke rolverdeling tussen de verschillende spelers in Nederland is daarvoor passend? Europa is ook een belangrijke speler met een strategie voor Europese onderzoeks- en technologie-infrastructuren. Hoe hangen de initiatieven op de verschillende niveaus – lokaal, regionaal, nationaal en Europees – samen en hoe kan de interactie daartussen worden gestroomlijnd? Bovendien zijn er uitdagingen bij de financiering van de infrastructuur, waaronder instandhouding, onderhoud, verbetering en operatie. Wat vraagt dit van een structurele investeringsagenda voor toekomstbestendige infrastructuur? Hoe kan de infrastructuur breed toegankelijk zijn en kruisbestuiving tussen onderzoekers, ondernemers, maatschappelijke organisaties en burgercollectieven faciliteren?

De AWTI is in gesprek met de ministeries van OCW en EZK over een gezamenlijke adviesvraag van beide ministers.

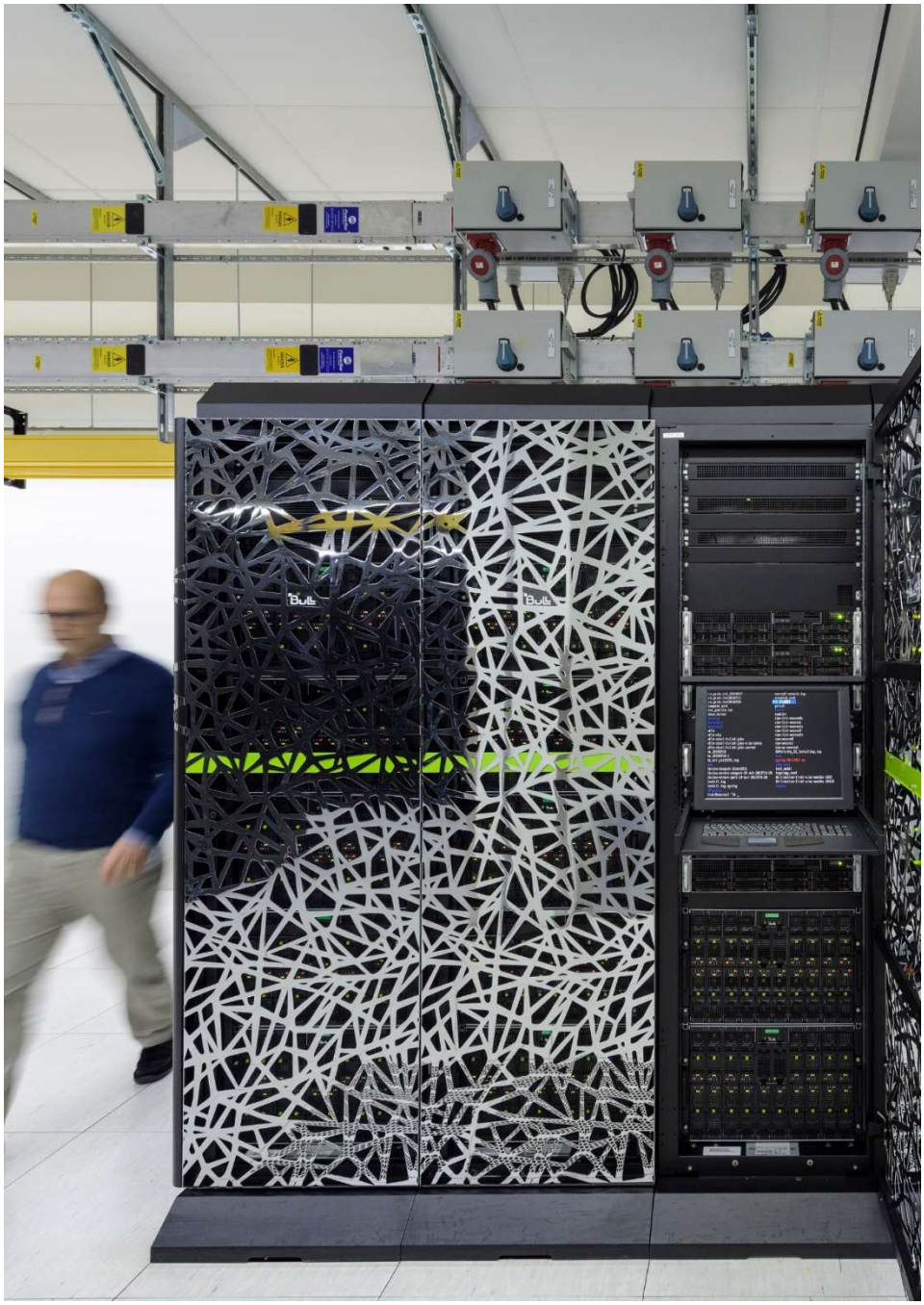

Doorbreken van de innovatieparadox

► Adviesvraag: Wat is er nodig om de innovatieparadox in Nederland te beslechten?

Internationaal heeft Nederland al jaren een sterke onderzoekspositie. Tegelijkertijd hapert de toepassing van deze hoogstaande kennis in de samenleving en economie. De huidige maatschappelijke uitdagingen, geopolitieke spanningen en druk op ons concurrentievermogen maken een betere benutting en toepassing van kennis extra urgent.

In 2026 brengt de AWTI op verzoek van de minister van OCW een advies uit over de onderzoeks- en innovatiefunctie in het mbo en de beroepspraktijk en de mogelijke bijdrage aan het beter benutten van kennis en toepassingen daarvan op regionale schaal. Daarnaast brengt de AWTI op verzoek van de ministers van OCW en EZK een advies uit over de vormgeving van een nationale technology transfer office (TTO): welke functie kan een nationale TTO vervullen? En wat is een effectieve rolverdeling ten opzichte van kennisinstellingen, investeerders, overheden en andere relevante partijen?

Deze gevraagde adviezen gaan beide in op specifieke aspecten die bijdragen aan het oplossen van de genoemde paradox. Tegelijkertijd zijn er meer aspecten die ervoor zorgen dat met onderzoek gegenereerde kennis onvoldoende leidt tot toepassingen die economische en maatschappelijke impact kunnen hebben en veranderingen in de samenleving en economie kunnen bewerkstelligen. De ministeries van OCW en EZK vragen de AWTI dan ook om in een volgend adviestraject breder in te gaan op dit vraagstuk. De AWTI is in gesprek met deze ministeries over een gezamenlijke adviesvraag van beide ministers.

De raad zal in het adviestraject ingaan op hoe de verschillende partijen waaronder kennisinstellingen, bedrijven, investeerders, overheden en maatschappelijke organisaties vanaf het begin samenwerken in de ontwikkeling van kennis en innovatieve oplossingen voor urgente maatschappelijke vraagstukken en transities. Wat is ieders rol in deze samenwerking? Hoe kan deze samenwerking georganiseerd en gestimuleerd worden? Hoe kunnen de verschillende regionale samenwerkingsverbanden complementaire rollen hebben? En wat kan het beleid van de ministeries van OCW en EZK daaraan bijdragen?

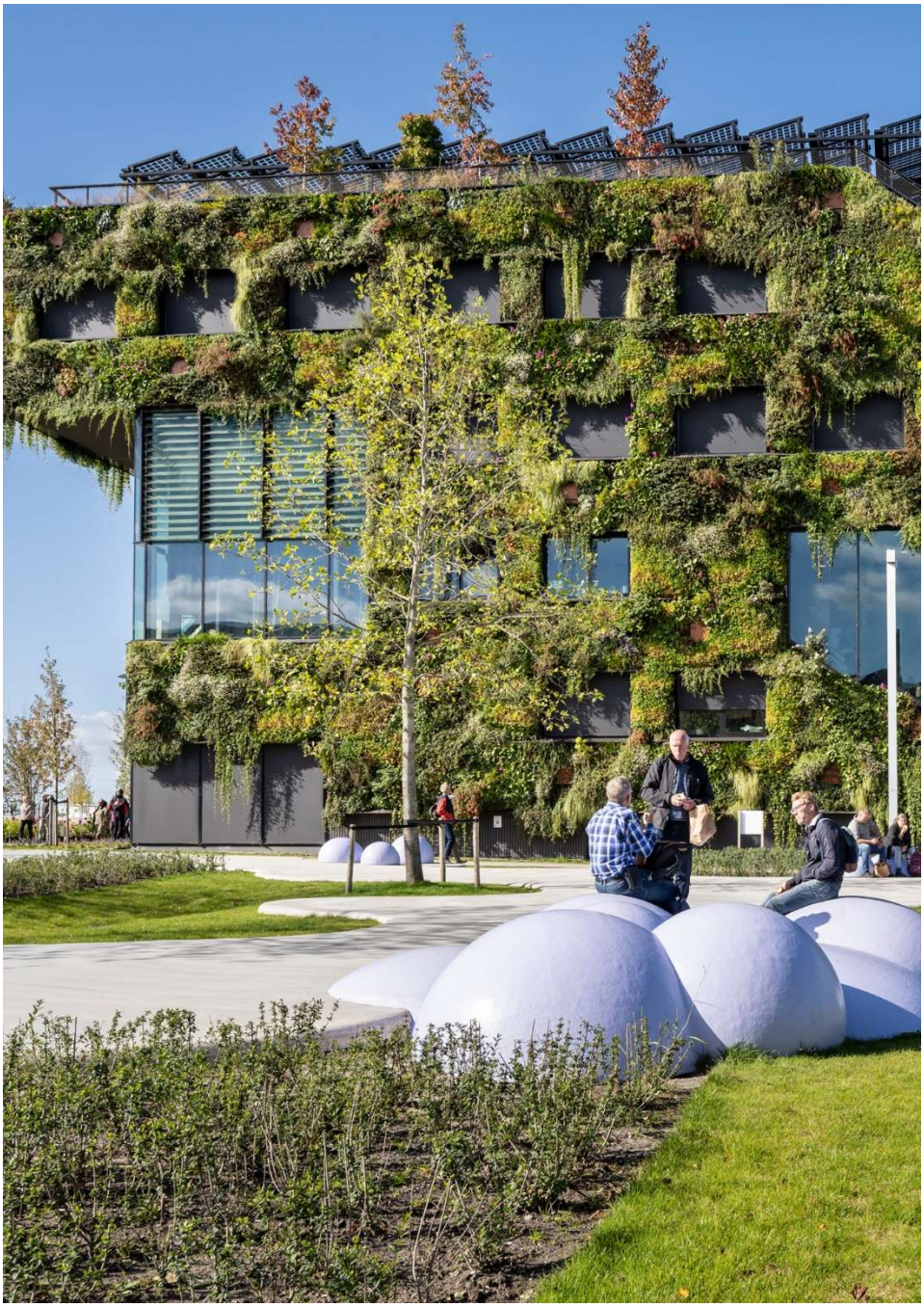

Awti Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie

De Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan regering en parlement. Zijn onafhankelijke adviezen zijn strategisch van aard en gaan over de hoofdlijnen van wetenschaps-, technologie- en innovatiebeleid. De leden van de AWTI zijn afkomstig uit kennisinstellingen en het bedrijfsleven. De AWTI doet zijn werk vanuit de overtuiging dat het belang van kennis, wetenschap en innovatie voor economie en samenleving groot is en in de toekomst nog verder zal toenemen.

De raad is als volgt samengesteld:
prof. dr. C.M. (Mirjam) van Praag (voorzitter)
dr. M.W.M.M. (Manfred) Aben
ir. G.J. (Gerben) Edelijn
prof. dr. J. (Jolanda) Kluin
prof. dr. E.H.M. (Ellen) Moors
drs. A. (André) Postema
dr. h.c. M. (Marleen) Stikker
prof. dr. V. (Vinod) Subramaniam
prof. dr. P.J. (Peter) Werkhoven
prof. dr. T.N. (Cisca) Wijmenga
drs. A.M. (Annelieke) van der Giessen (secretaris)

Het secretariaat is gevestigd te:
Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
t. 070 311 09 20
e. secretariaat@awti.nl
w. www.awti.nl